

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Finansų rinkos dalyvių veikla

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga

2020 m.

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga
Serija „Finansų rinkos dalyvių veikla“
2021 m.

ISSN 2669-0608 (online)

Apžvalgą parengė Lietuvos banko
Finansų rinkos priežiūros tarnybos
Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento
Investicinių paslaugų ir bendrovių priežiūros skyrius

Pasiteirauti:
info@lb.lt

Nemokama informacijos linija +370 800 50 500

© Lietuvos bankas, 2021
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
www.lb.lt

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Turinys

SANTRAUKA	5
BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS	6
KIS TAIKOMA KAINODARA	8
KIS DALYVIAI	9
KIS TURTAS	10
KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI	11
KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA	12
UŽSIENIO KIS, KURIŲ VIENETAI VIEŠAI PLATINAMI LIETUVOJE	14
BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA.....	16

Ši apžvalga apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių kolektyvinio investavimo subjektų veiklos 2020 m. analizę, visi lentelėse ir grafikuose pateikti duomenys yra 2020 gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko, valdymo įmonių, platintojų ir kiti duomenys.

Santrumpos

ECB	Europos Centrinis Bankas
ETF	biržoje prekiaujami kolektyvinio investavimo subjektai
IF	investicinis fondas
IFP	išvestinė finansinė priemonė
IISKIS	informuotiesiems investuotojams skirtas kolektyvinio investavimo subjektas
IISKISĮ	Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas
IKKB	investicinė kintamojo kapitalo bendrovė
KIS	kolektyvinio investavimo subjektas
KISĮ	Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas
NT	nekilnojamas turtas
SVP	skolos vertybiniai popieriai
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VĮ	valdymo įmonė
VP	vertybiniai popieriai
VVP	vyriausybės vertybiniai popieriai

SANTRAUKA

2020 m. buvo neeiliniai KIS investuotojams. Nors metų pradžioje KIS patyrė vienetų verčių nuosmukį, tačiau antroje metų pusėje šios vertės vėl grįžo į prieškrizinį lygį. Didžiausią įtaką KIS vienetų verčių svyravimui turėjo 2020 m. vyravusi COVID-19 pandemija. 2020 m. augo visos KIS grupės. Bendras svertinis augimas siekė 3,2 proc. Daugiausia tarp KIS grupių augo mišraus investavimo KIS – 15,9 proc.

KIS, veikiančių pagal KISĮ, rinka traukiasi, jau 5 m. fiksuojamas KIS skaičiaus, valdomo turto bei investuotojų skaičiaus mažėjimas. Per 2020 m. KIS valdomas turtas sumažėjo 14,79 proc., arba 24,35 mln. Eur, o KIS dalyvių skaičius sumažėjo 13,1 proc., arba 722 dalyviais. Šios rinkos mažėjimą lemia keletas pagrindinių veiksnių:

1. 2013 m. atsiradęs IISKIS reguliavimas. Dalis KIS fondų, veikusių pagal KISĮ, persitvarkė pagal IISKISĮ, taip atsitraukdami nuo smulkiųjų investuotojų.
2. Lietuvoje veikiantys KIS nėra populiarūs tarp neprofesionaliųjų investuotojų. Lietuvoje neprofesionalieji investuotojai dažniau renkasi investuoti į užsienio KIS, ETF ar investicinį gyvybės draudimą. Tai galima paaiškinti tuo, kad užsienio KIS bei ETF siūlo didesnę fondų pasirinkimą bei patrauklesnę taikomą kainodarą, o investicinis gyvybės draudimas yra paslaugų paketas, kuris apima ne tik investavimą, bet ir gyvybės draudimą.
3. Mažų KIS išlaikymo sąnaudos yra didelės, todėl valdymo įmonėms išlaikyti tokį KIS gali būti nenaudinga. Priešingas vaizdas matomas IISKIS rinkoje. Įsigaliojus IISKISĮ 2013 m. valdymo įmonės pradėjo savo turimų KIS fondų pertvarką į IISKIS fondus. Nuo 2015 m. fiksuojamas IISKIS didėjimas tiek IISKIS skaičiaus, tiek valdomo turto srityse. 2020 m. buvo ne išimtis, per metus įsteigta 14 fondų, o bendras IISKIS valdomas turtas padidėjo 22,63 proc. ir pasiekė 1 025 mln. Eur. IISKIS fondai skirti tik informuotiesiems investuotojams, todėl šių fondų reglamentavimas nėra toks griežtas, kaip KIS, veikiančių pagal KISĮ. IISKIS investuotojas gali būti tiek juridinis, tiek fizinis asmuo, kuris turi investuoti į fondą ne mažiau nei 125 tūkst. Eur ir (arba) gauti pripažinimą, kad investuotojas atitinka informuotųjų investuotojų kriterijus.

BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS

2020 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 6 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 14 KIS, kurie veikia pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą (13 IF ir 1 IKKB)¹: 6 akcijų, 5 mišraus investavimo, 1 NT, 1 SVP ir 1 privačiojo kapitalo KIS. Iš šių fondų galima išskirti 2 sudėtinius KIS, abu yra priskiriami prie mišraus investavimo fondų. Šie sudėtiniai fondai turėjo 5 subfondus: 1 akcijų, 2 mišraus investavimo ir 2 SVP.

Toliau apžvalgoje sudėtinių KIS subfondai vertinami kaip atskiri subjektai, todėl keičiasi bendras analizuojamų KIS skaičius (žr. 1 lentelę). Informacija apie Lietuvoje registruotus KIS ir įsteigtus naujus ar panaikintus KIS pateikiama Lietuvos banko interneto svetainėje². Iš viso Lietuvoje įsteigta 11 specialiųjų KIS ir 6 suderintieji KIS.

1 lentelė. KIS rinkos duomenys

KIS rūšis	KIS skaičius	Dalyvių skaičius	Turtas, mln. Eur	Vidutinė KIS vertė, mln. Eur
Akcijų	7	3 989	21,38	3,05
Mišrusis	5	103	5,25	1,05
SVP	3	609	41,43	13,81
NT	1	90	59,89	59,89
Privačiojo kapitalo	1	14	12,31	12,31
Iš viso	17	4 805	140,26	8,25

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS portfelių vertės ir dalyvių skaičiaus mažėjimo tendencija išlieka. 2020 m. gruodžio 31 d. bendra KIS investicijų portfelių vertė sudarė 140,26 mln. Eur, o KIS dalyvių skaičius – 4,81 tūkst.

Vertinant 2020 m. rezultatus, matyti, kad KIS turtas ir dalyvių skaičius per analizuojamą laikotarpį sumažėjo. Nagrinėjamu laikotarpiu turtas sumažėjo 14,79 proc. (24,35 mln. Eur), o dalyvių skaičius – 13,1 proc. (722 dalyviais). Didžiausia įtaką IF turto mažėjimui turėjo panaikintas sudėtinis UAB „Dovre Forvaltning“ IF, turėjęs du subfondus, bei neigiami rinkų svyravimai UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ (turtas sumažėjo 9,11 mln. Eur) ir UAB „INVL Asset Management“ (turtas sumažėjo 3,65 mln. Eur) valdomuose KIS. Tik UAB „Prudentis“ valdomo IF turtas 2020 m. padidėjo 0,57 mln. Eur.

Kaip matyti iš 1 pav., IF dalyvių skaičiaus mažėjimas buvo fiksuojamas ir 2020 m. Nuo metų pradžios IF dalyvių skaičius sumažėjo 13,1 proc., arba 772 dalyviais. Be panaikinto UAB „Dovre Forvaltning“ sudėtinio IF, dalyvius prarado UAB „INVL Asset Management“ (9,8 %), UAB „Orion Asset Management“ (3,85 %) ir UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ (1 %). IF dalyvių skaičių padidino UAB „Synergy finance“ (79,66 %) ir UAB „Prudentis“ (6,67 %). UAB „Synergy finance“ dalyvių padidėjimas siejamas su 2020 m. dviejų naujų fondų pritrauktais dalyviais.

Vertinant KIS turto ir dalyvių pasiskirstymą pagal KIS rūšį (žr. 2 ir 3 pav.), matyti, kad didžiausia pagal valdomą turtą buvo NT fondų grupė. Jos valdomas turtas sudarė 42,7 proc. rinkos, arba 59,89 mln. Eur. Per 2020 m. NT fondų turtas sumažėjo 8,76 proc., arba 5,75 mln. Eur. Vertinant KIS dalyvių skaičių, matyti, kad NT KIS dalyvių skaičius yra vienas iš mažesnių, kadangi investicijoms į tokio tipo subjektus yra numatytos didelės minimalios sumos (nuo 50 tūkst. Eur). NT fonduose dalyvavo tik 1,87 proc. rinkos dalyvių, arba 90 investuotojų. Per metus dalyvių skaičius sumenko 1 vienetu.

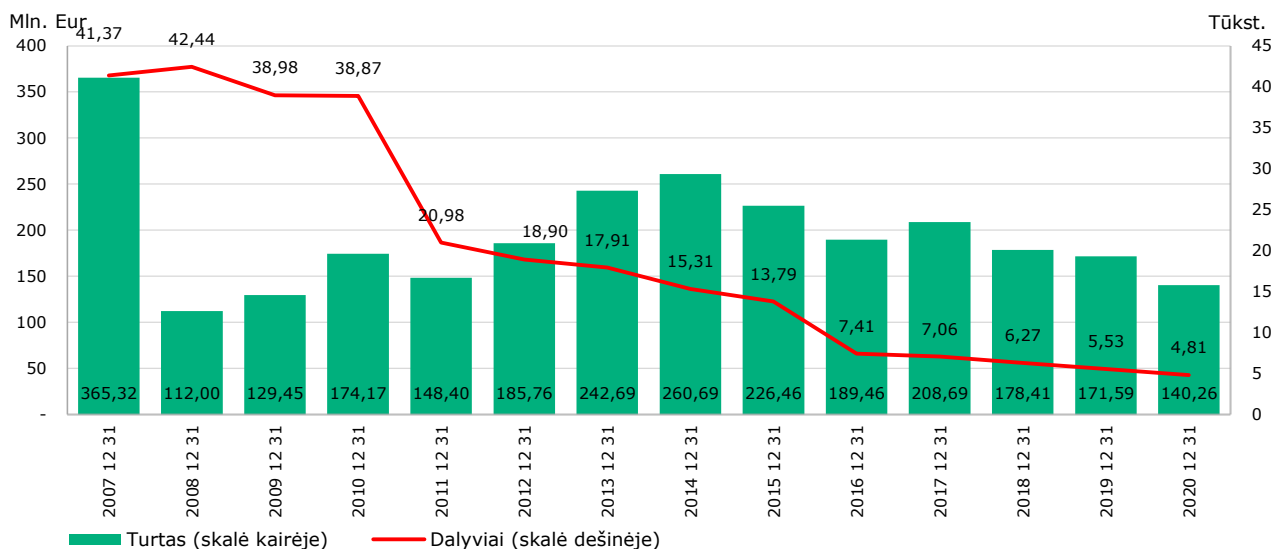
¹ Į šį skaičių neįtrauktos UAB „INVL Asset Management“ valdomos Specialioji uždarojo tipo privataus kapitalo investicinė bendrovė „INVL Technology“ ir Specialioji uždarojo tipo nekilnojamojo turto investicinė bendrovė „INVL Baltic Real Estate“.

² Fondų sąrašas ir su jais susijusios naujienos pateikiamos [Lietuvos banko interneto svetainėje](#).

Antra pagal valdomo turto dydį ir pagal dalyvių skaičių fondų grupė – SVP KIS. Šie fondai valdė 29,5 proc. viso KIS turto ir turėjo 12,67 proc. visų KIS dalyvių (per 2020 m. turtas sumažėjo 2,66 mln. Eur, o dalyvių skaičius sumenko 53 vienetais).

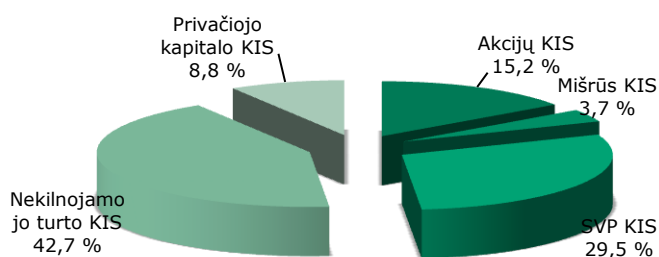
Vertinant akcijų KIS grupę, matyti, kad ši grupė ir toliau yra populiariausia tarp visų analizuojamų KIS grupių. Akcijų KIS valdė 15,2 proc. viso KIS turto, o šios grupės dalyviai sudarė net 83,02 proc. visų KIS dalyvių skaičiaus. Nagrinėjant tarp smulkiųjų investuotojų populiariausias fondų grupes, paaiškėjo, kad vienam akcijų fondo dalyviui vidutiniškai teko po 7,16 tūkst. Eur, SVP fondų dalyviui – 66,6 tūkst. Eur investicijų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad dalyviais laikomi ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.

1 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

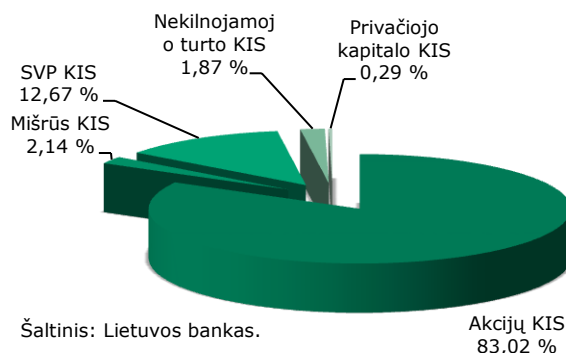
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį

Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS TAIKOMA KAINODARA

Analizuojant KIS taikomus mokesčius, galima išskirti penkias pagrindines KIS mokesčių grupes:

- 1) įsigijimo mokestis – taikomas perkant KIS vienetus;
- 2) išpirkimo mokestis – taikomas parduodant KIS vienetus;
- 3) einamasis mokestis – apibrėžiamas kaip metinių išlaidų dydis, apimantis pagrindinius KIS per praėjusius metus patirtus mokesčius ir išlaidas, dengiamas iš fondą sudarančio turto. Apskaičiuojant einamąjį mokestį įtraukiamos visos mokamos sumos (jeigu jos dengiamos iš fondą sudarančio turto) VĮ (valdymo mokestis), depozitoriumui, turto saugotojams, finansų patarėjams, audito išlaidos, išlaidos teisinėms paslaugoms ir kt.;
- 4) sėkmės mokestis – atlyginimas VĮ, priklausantis nuo KIS rezultatų;
- 5) subfondo keitimo mokestis (jei KIS turi subfondų) – mokestis už subfondo pakeitimą.

Nagrinėjant 2 lentelę, kurioje pateikti 2021 m. vasario mėn. skelbti duomenys, matyti, kad KIS mokesčius taiko skirtingai. Dauguma KIS taiko KIS įsigijimo mokestį, tačiau tik keletas KIS prašo investuotojų susimokėti už investicinių vienetų pardavimą. Didžiausio įsigijimo mokesčio prašo „ZPR Global Equity Fund“ ir INVL Baltijos fondas (iki 5 % investuotos sumos). O investicinių vienetų išpirkimo mokestį taiko „IKKB OMX Baltic Benchmark Fund“ (1 %), „Nextury Technology Fund“ (20 Eur), „Synergy Global Allocation Fund“ (1 %) ir „Alpha Metals and Mining Fund“ (1 %). Didžiausią einamąjį mokestį taikė „ZPR Global Equity Fund“ (4,74 %), „INVL Baltic Real Estate“ (3,18 %) ir „IKKB OMX Baltic Benchmark Fund“ (2,93 %). Atkreiptinas dėmesys, kad „Lords LB Baltic Fund III“ ir „Lords LB Private Equity Fund I“ nurodo tik einamojo mokesčio ribas, kurios siekia atitinkamai 15 ir 7 proc. Sėkmės mokestį taiko ne visi analizuojami fondai. KIS, kuriuose yra taikomas sėkmės mokestis, jis varijuoja nuo 5 iki 20 proc. Faktinis sėkmės mokestis paprastai apskaičiuojamas nuo pelningumo ribą viršijančio investicinio prieaugio per vienus metus. Subfondo keitimo mokestį taiko tik UAB „INVL Asset Management“ fondo subfondai (0,25 %).

2 lentelė. KIS taikoma kainodara (procentais)

KIS	Mokesčiai				
	įsigijimo mokestis	išpirkimo mokestis	einamasis mokestis	sėkmės mokestis	subfondo keitimo mokestis
<i>Synergy Global Momentum Fund</i>	Iki 1,00	–	0,93	5,00	–
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	Iki 2,00	Iki 1,00	2,93	–	–
<i>ZPR Global Equity Fund</i>	Iki 5,00	–	4,74	–	–
<i>INVL Baltijos fondas</i>	Iki 5,00	–	2,27	–	–
<i>Prudentis Global Value Fund</i>	Iki 3,00	–	1,6	15,00	–
<i>INVL Rusijos TOP 20 subfondas</i>	Iki 2,00	–	1,76	15,00	0,25
<i>INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas</i>	–	–	1,15	–	0,25
<i>INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas</i>	–	–	1,42	–	0,25
<i>Novus Balanced Portfolio</i>	Iki 2,00	–	1,51	15,00	–
<i>Novus Dynamic Portfolio</i>	Iki 2,00	–	2,53	15,00	–
<i>Lords LB Baltic Fund III</i>	Iki 1,00	–	Iki 15	20,00	–
<i>Synergy Global Allocation Fund</i>	–	Iki 1,00	2,42	–	–
<i>Lords LB Private Equity Fund I</i>	–	–	Iki 7	20,00	–
<i>Synergy European Bond Fund</i>	Iki 1,00	–	0,99	–	–
<i>Nextury Technology Fund</i>	Iki 1,00	20 Eur	2,20	20,00	–
<i>Alpha Metals and Mining Fund</i>	Iki 2,00	Iki 1,00	2,16	15,00	–

Šaltinis: Lietuvos bankas.

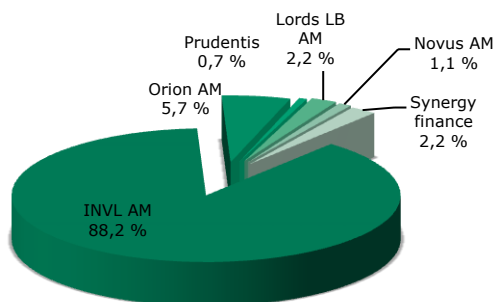
KIS DALYVIAI

Didžioji dalis KIS dalyvių rinkosi investuoti į UAB „INVL Asset Management“ valdomus fondus.

Nagrinėjant 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis, matyti, kad investuotojų, kurie investuoja į KIS, skaičius ir toliau mažėja. KIS dalyvių³ skaičius sumažėjo nuo 5 527 iki 4 805 (13,07 %). Pagrindinės sumažėjimo priežastys – panaikintas sudėtinis UAB „Dovre Forvaltning“ IF ir sumažėjęs dalyvių skaičius UAB „INVL Asset Management“ valdomuose fonduose.

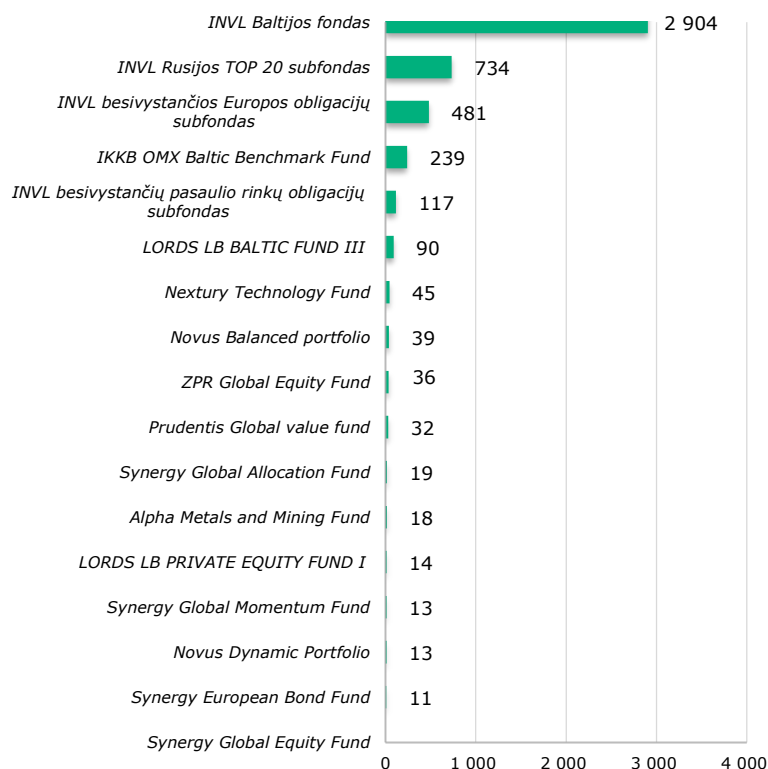
2020 m. gruodžio 31 d. daugiausia dalyvių buvo investavę į UAB „INVL Asset Management“ valdomus fondus – 4 236 asmenys, arba 88,16 proc. visų dalyvių (žr. 4 pav.), t. y. 9,8 proc. mažiau dalyvių nei 2019 m. pabaigoje. Antroje vietoje pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Orion Asset Management“. Į šio valdytojo KIS investavo 275 dalyviai, arba 5,72 proc., t. y. 3,85 proc. mažiau negu 2019 m. gruodžio 31 d. 2020 m. gruodžio 31 d. 106 dalyviai, arba 2,21 proc., rinkosi investuoti į UAB „Synergy finance“ valdomus fondus – 79,66 proc. mažiau nei 2019 m. pabaigoje. Mažiausią dalį investuojančių į IF dalyvių turėjo UAB „Prudentis“ – 2020 m. gruodžio pabaigoje tik 32 dalyvius, arba 0,67 proc. visos rinkos (per metus padidėjo 6,67 %).

4 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ

Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal IF

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS, kurių dalyviai gali būti ir smulkieji investuotojai, labai skiriasi pagal dalyvių skaičių. Pirmas vietas užima UAB „INVL Asset Management“ fondai (žr. 5 pav.). Didžiausias fondas pagal dalyvių skaičių buvo INVL Baltijos fondas – jis turėjo 2 904 dalyvius, t. y. 428,96 proc. daugiau nei 2019 m. pabaigoje. Šį padidėjimą lėmė INVL Besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondo prijungimas prie INVL Baltijos fondo. Toliau rikiavosi INVL Rusijos TOP 20 subfondas – 734 dalyviai (sumažėjo 2,59 %) ir INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas – 496 dalyviai (sumažėjo 4,8 %). Net 12 iš 17 šioje apžvalgoje analizuojamų fondų dalyvių skaičius nesudarė 100, o daugiau kaip 1 000 dalyvių turėjo tik vienas fondas.

³ KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių. Tas pats asmuo, investavęs į skirtingus KIS, pateikiant bendrą statistiką yra laikomas atskiru dalyviu.

KIS TURTAS

KIS valdomas turtas sumenko. 2020 m. gruodžio gale 6 VĮ valdė 140,26 mln. Eur KIS turto. Bendra Lietuvos KIS turto vertė sumažėjo 18,26 proc. (31,32 mln. Eur). Bendrą IF turta mažino tai, jog 2020 m. buvo panaikintas sudėtinis UAB „Dovre Forvaltning“ IF, buvo daugiau išpirkta (48,81 mln. Eur), nei išplatinta (19,89 mln. Eur) KIS investicinių vienetų.

Didžioji KIS turto dalis sukoncentruota bendrovės UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“

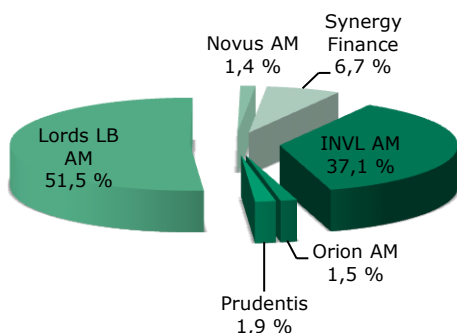
valdomuose fonduose. Kaip matyti iš 6 pav., daugiau kaip pusė viso KIS turto tenka valdymo įmonei UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“. Ši bendrovė valdo NT ir privačiojo kapitalo fondus. Jos fondai sudaro net 51 proc. visos KIS rinkos, arba 72,2 mln. Eur. Vertinant metų pokytį, matyti, kad bendrovės valdomas turtas sumažėjo 11,21 proc., arba 9,11 mln. Eur. Antroji VĮ pagal valdomą KIS turta yra UAB „INVL Asset Management“. Šios bendrovės valdomas KIS turtas sudaro 37 proc., arba 52,02 mln. Eur, – 6,55 proc. mažiau nei 2019 m. pabaigoje. Trečią vietą užima UAB „Synergy finance“, valdanti 6,73 proc., arba 9,44 mln. Eur, turto. Palyginti su 2019 m. pabaiga, UAB „Synergy finance“ turtas sumažėjo 15,74 proc.

Nagrinėjamu laikotarpiu tik vienos VĮ, UAB „Prudentis“, valdomas turtas padidėjo. Per metus turtas paaugo 28,1 proc., arba 0,57 mln. Eur.

2020 m. gruodžio 31 d. didžiausias pagal turta IF buvo „Lords LB Baltic Fund III“ (žr. 7 pav.), valdantis 59,89 mln. Eur turta (sumažėjo 8,77 %). Antras – INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas, jo valdomas turtas sudarė 30,37 mln. Eur (sumažėjo 0,61 %). Trečias – „Lords LB Private Equity Fund I“, valdė 12,31 mln. Eur vertės turta (sumažėjo 21,4 %).

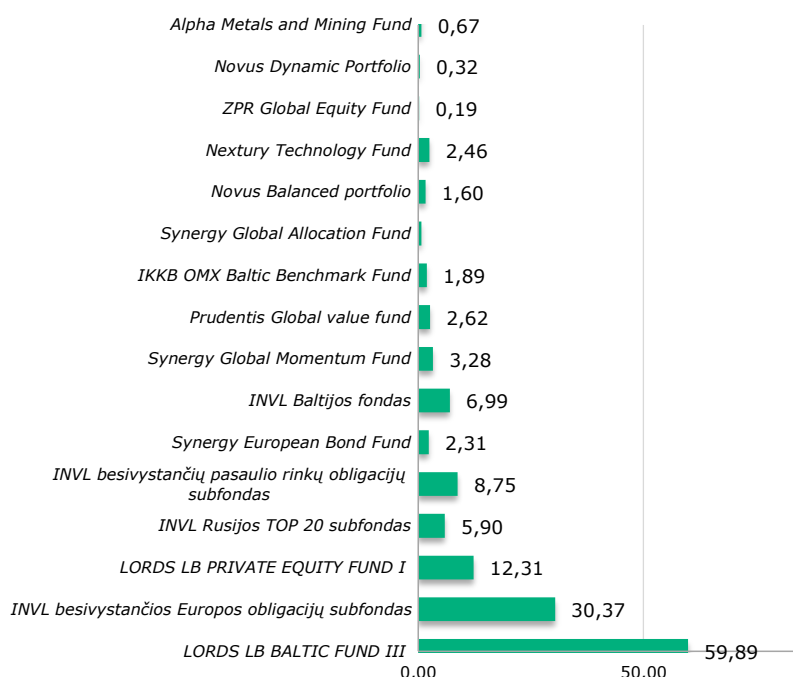
Atlikus KIS, veikusių 2020 m., turto bei dalyvių veiklos analizę, matyti, kad 5 KIS turtas padidėjo, o 12 – sumažėjo. Šiuo laikotarpiu veiklą pradėjo 2 KIS, 3 KIS buvo panaikinti ir 1 KIS buvo prijungtas prie kito. Iš veiklą anksčiau nei 2020 m. pradėjusių fondų labiausiai padidėjo UAB „INVL Asset Management“ valdomo nuosavybės vertybinių popierių fondo INVL Baltijos fondo turtas – nuo 4,13 mln. iki 6,99 mln. Eur (69,13 %).

6 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ

Šaltinis: Lietuvos bankas.

7 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal fondus

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Antroji COVID-19 pandemijos banga KIS rezultatų nepaveikė. Apžvelgiant 2020 m. KIS rinkos rezultatus, matyti, kad daugumai KIS investuotojų jie buvo sėkmingi. Nors 2020 m. buvo stipriai paveikti COVID-19 pandemijos, tačiau apžvelgiant 2020 m. rezultatus galima teigti, kad KIS rinkoms didelių nuostolių pavyko išvengti ir netgi kai kuriais atvejais uždirbti. Po pirmojo karantino neigiamų padarinių, paskelbus antrąjį karantiną, buvo galima tikėtis panašios KIS rinkos neigiamos reakcijos, tačiau blogiausi scenarijai nepasitvirtino. Gamybos sektorius jau buvo pasirengęs antrajai COVID-19 bangai, o internetinė prekyba šiuo laikotarpiu išgyvena ypač sėkmingą laikotarpį. Puikiais rezultatais gali pasigirti ir technologijų sektorius. Didžiausius nuostolius pandemija atnešė paslaugų ir turizmo sektoriui, kuris nespėjo atsikvėpti net nuo pirmojo karantino sukeltų neigiamų pasekmių. Didelę parama šiam sektoriui teikia centrinių bankų ekonomikos skatinimo priemonės. Nors pasaulio finansų rinkose vis dar vyrauja neužtikrintumas, tačiau atsiranda ir atsargus optimizmas pradėjus masinį gyventojų vakcinavimą, nors ir ne tokį efektyvų ir greitą, kaip tikėtasi. Prognozuojama, kad JAV BVP į priešpandeminį laikotarpį grįš dar šiemet, o Europos šalių – kitais metais. Analizuojant metinius rezultatus, matyti, kad vidutinis svertinis visų KIS pokytis buvo teigiamas (3,2 %). Iš analizuojamų KIS rūšių didžiausias augimas užfiksuotas mišraus investavimo KIS – augo 15,9, SVP KIS augo 3,2, o SVP KIS – 0,1 proc. Palyginti su 2019 m., bendras vidutinis KIS svertinis pokytis sumažėjo 6 proc. p.

Vertinant 2020 metų laikotarpį, matyti, kad augo visų grupių KIS vienetų vertės. Vertinant akcijų KIS pokyčius, matyti, kad sumažėjo didžiosios dalies (4 iš 6 KIS) akcijų KIS vienetų vertė (didėjo tik „Nextury Technology Fund“ ir „IKKB OMX Baltic Benchmark Fund“, atitinkamai 38,4 ir 7,1 %). „Alpha Metals and Mining Fund“ pradėjo veikti tik 2020 m. vasario 10 d., ir jo veikla trumpesnė nei 1 m., todėl metinių rezultatų dar neturi. Nagrinėjant mišraus investavimo KIS vienetų vertės pokyčius, matyti, kad didžiosios dalies KIS vienetų vertės didėjo (didėjo 3 iš 4 KIS). Labiausiai augo „Prudentis Global Value Fund“ ir „Novus Balanced Portfolio“, atitinkamai 21,2 ir 16,9 proc. Vertinant SVP KIS grupę, matyti, kad visi SVP KIS per metus augo. Didžiausią augimą užfiksavo INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas, kuris paaugo 3,3 proc. Pasakytina, kad akcijų KIS „Nextury Technology Fund“ veikė itin sėkmingai. Puikūs „Nextury Technology Fund“ rezultatai gali būti siejami su 2019 m. išaugusiu pelnu technologijų sektoriuje bei 2020 m. padidėjusiomis investicijom į technologijų sektorių. O prasti INVL Rusijos TOP 20 subfondo rezultatai gali būti siejami su nepalankia geopolitine situacija Rusijoje bei COVID-19 pandemijos įtaka akcijų rinkoms.

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad fondų vienetų vertės pokyčiai apskaičiuoti naudojant vertę, išreikštą eurais, todėl fondų, kurių valiuta yra kita nei euras, valiutos kursų pokyčiai šiuos rezultatus gali padidinti arba sumažinti.

3 lentelė. Svertiniai* KIS vienetų vertės pokyčiai
(procentais)

KIS tipas	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Akcijų KIS	▼4,7	▲ 13,1	▲ 0,1
Mišraus investavimo KIS	▼3,3	▲ 6,5	▲ 15,9
SVP KIS	▼4,4	▲ 6,6	▲ 3,2
Bendras svertinis visų KIS	▼4,5	▲ 9,2	▲ 3,2

* Svertiniams vidurkiams apskaičiuoti naudoti KIS turto duomenys.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 lentelė. KIS vienetų vertės pokyčiai*
(procentais)

KIS pavadinimas	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Akcijų KIS			
<i>INVL Rusijos TOP 20 subfondas</i>	▲ 0,9	▲ 31,4	▼12,8
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	▼10,5	▲ 10,8	▲ 7,1
<i>Synergy Global Momentum Fund</i>	-	▲ 15,6	▼5,4
<i>Nextury Technology Fund</i>	-	▲ 39,1	▲ 38,4
<i>ZPR Global Equity Fund**</i>	▼3,5	▼3,9	▼7,9
<i>INVL Baltijos fondas</i>	▼6,6	▲ 3,1	▼1,6
<i>Alpha Metals and Mining Fund</i>	-	-	-
Mišraus investavimo KIS			
<i>Novus Balanced portfolio</i>	▼7,2	▲ 2,5	▲ 16,9
<i>Novus Dynamic Portfolio</i>	▼6,2	▲ 6,5	▲ 5,3
<i>Synergy Global Allocation Fund</i>	▲ 1,1	▲ 3,2	▼1,0
<i>Prudentis Global value fund</i>	-	▲ 12,6	▲ 21,2
SVP KIS			
<i>INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas</i>	▼4,4	▲ 7,2	▲ 3,3
<i>INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas</i>	▼4,8	▲ 10,1	▲ 2,8
<i>Synergy European Bond Fund</i>	-	-	▲ 2,4

Šaltinis: Lietuvos bankas.

* Lentelėje pateikiami ankstesnių laikotarpių duomenys apima tik šiuo metu veikiančius KIS.

** Fondo valiuta yra kita nei euras.

KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia KIS lėšų investuota į įmonių akcijas. 2020 m. gruodžio gale didžiausią KIS investicijų dalį (44,95 %) sudarė investicijos į įmonių akcijas (žr. 8 pav.), jų vertė laikotarpio pabaigoje buvo 63,05 mln. Eur. Investicijų į akcijas dalis portfeliuose sumažėjo 14,15 mln. Eur.

Antra pagal populiarumą investicija – įmonių SVP. Į įmonių SVP metų gale buvo investuota 40,8 proc. viso turto, arba 57,26 mln. Eur. Įmonių SVP vertė portfeliuose sumažėjo 14,2 mln. Eur. Didžiausią šių investicijų dalį sudaro ES šalių įmonių SVP.

Pinigai sąskaitose sudarė 6,1 proc., arba 8,53 mln. Eur. Šie pinigai galimai yra laikomi KIS vienetams išpirkti (likvidumui palaikyti) ir galimoms investicijoms.

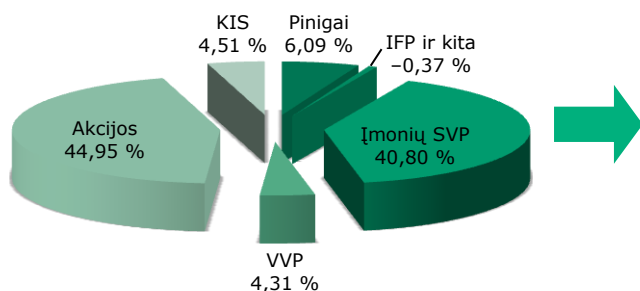
Investicijos į kitų KIS vienetų ar akcijas sudarė 4,51 proc., arba 6,33 mln. Eur. Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta akcijų KIS (žr. 9 pav.), investicijos į juos sudarė 2,59 proc. viso KIS portfelio, arba 3,63 mln. Eur. Kita investicijų į KIS dalis teko SVP KIS (į juos investuota 1,84 %, arba 2,58 mln. Eur), ir alternatyviesiems KIS – 0,08 proc., arba 0,11 mln. Eur.

Į VVP investuota 4,31 proc., arba 6,05 mln. Eur, fondų turto. Per metus investicijų į VVP dalis padidėjo 0,34 mln. Eur. Pagrindinė padidėjimo priežastis – VVP saugumas.

Indėliai, IFP ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos, tiesioginės investicijos į NT ir kt.) sudarė nedidelę KIS portfelių dalį. Reikia atkreipti dėmesį, kad „kitos pozicijos“ mažina bendrą KIS portfelį, kadangi į šią kategoriją įeina ir mokesčiai depozitoriumams, mokėtinos sumos už įsigijimus ir kiti mokesčiai.

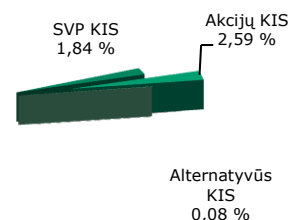
IF investicijas į kitus KIS priskyrus prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, SVP KIS – prie investicijų į įmonių SVP, kitus KIS – prie IFP ir kitų pozicijų), galima apibendrinti bendrą investicijų pasiskirstymą (žr. 10 pav.). Didžiausią KIS investicijų dalį, t. y. 47,54 proc., arba 66,68 mln. Eur, sudarė investicijos į akcijas ir akcijų KIS. Investicijos į SVP ir SVP KIS sudarė 42,64 proc. investicijų – 59,8 mln. Eur. Mažiausia turto dalis teko VVP – 4,31 proc., arba 6,05 mln. Eur.

8 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases

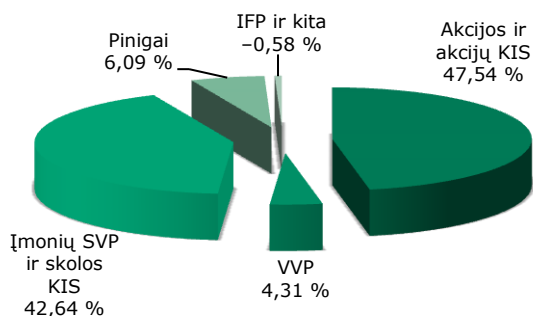
Šaltinis: Lietuvos bankas.

9 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

10 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas

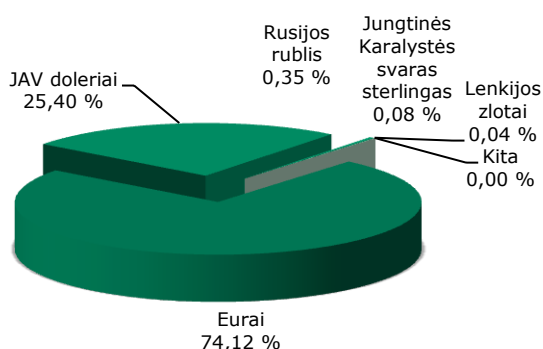

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Populiariausia valiuta investuojant į KIS ir toliau yra eurai. Kaip matyti iš 11 pav., 2020 m. gruodžio 31 d. didžiausia dalis KIS turto (74,12 %, arba 103,97 mln. Eur) buvo investuota eurais. KIS investicijos JAV doleriais sudarė 25,4 proc. KIS turto, arba 35,62 mln. Eur. Rusijos rubliai užima trečią vietą pagal populiarumą. Šia valiuta investuota 0,35 proc. KIS turto, arba 0,5 mln. Eur. Kita KIS lėšų dalis buvo investuota Jungtinės Karalystės svarais sterlingais (0,08 %) ir kitomis valiutomis (0,4 %).

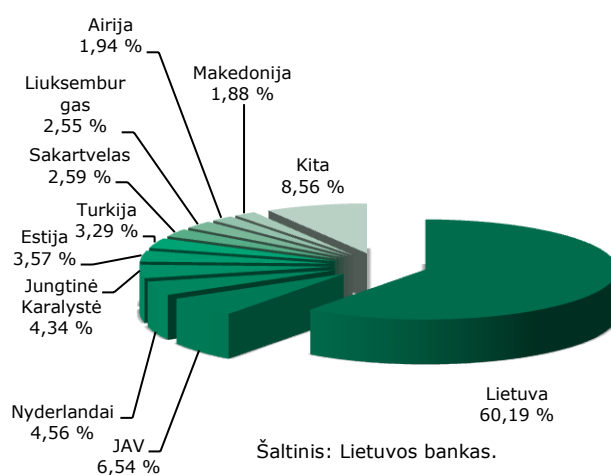
Užsienyje investuotas KIS valdomas turtas keitėsi nežymiai. Išanalizavus visų KIS investicijų pasiskirstymą pagal šalis (žr. 12 pav.), matyti, kad didžioji dalis – 60,19 proc. viso turto investuota Lietuvoje (84,42 mln. Eur). Palyginti su 2019 m. pabaiga, ši dalis bendrame portfelyje padidėjo 0,45 proc. Toliau pagal investicijų dydį rikiuojasi JAV (6,54 %, arba 9,18 mln. Eur), Nyderlandai (4,56 %, arba 6,4 mln. Eur) ir Jungtinė Karalystė (4,34 %, arba 6,09 mln. Eur). Didžiausią dalį KIS investicijų Lietuvoje sudarė investicijos į akcijas (53,55 %), įmonių SVP (37,44 %), o pinigai sudarė 10,11 proc. JAV KIS daugiausia investuoja į šioje šalyje įsteigtų įmonių akcijas ir kitus KIS, Nyderlanduose – į įmonių SVP, o Lenkijoje – į akcijas ir skolos vertybinius popierius. Be to, Lietuvoje registruoti KIS yra investavę Estijoje, Turkijoje, Sakartvele ir kitose šalyse.

11 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

12 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

UŽSIENIO KIS, KURIŲ VIENETAI VIEŠAI PLATINAMI LIETUVOJE

Viešai platinamų užsienio KIS vienetų vertė 2020 m. sumažėjo. Lietuvoje buvo platinami 53 užsienyje registruotų KIS, turinčių 406 subfondus, vienetai. Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertė sudarė 235,64 mln. Eur (žr. 13 pav.). Per apžvelgiamą laikotarpį valdomo turto vertė sumažėjo 2,91 proc., arba 7,06 mln. Eur. Vertinant vieno didžiausių užsienio KIS platintojų, AB SEB banko, veiklą matyti, kad 2020 m. gruodžio 31 d. AB SEB bankas išpirko investicinių vienetų už 84,69 mln. Eur, o išplatino už 51,78 mln. Eur. Kaip matyti iš 14 pav., bendra išpirktų užsienio KIS vienetų vertė buvo 42,84 mln. Eur didesnė už išplatintų užsienio KIS vienetų vertę. Lietuvoje registruotuose KIS taip pat užfiksuota daugiau išpirktų nei išplatintų KIS vienetų.

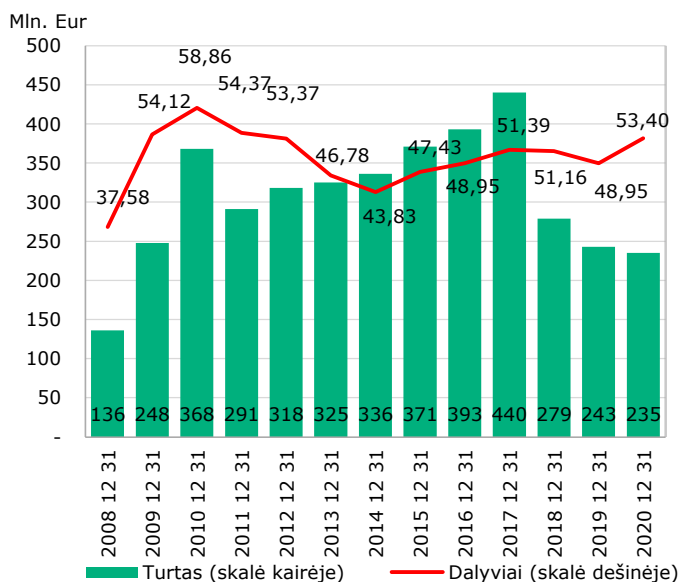
2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis, užsienio KIS dalyvių buvo 53,4 tūkst. Per metus dalyvių skaičius padidėjo 9,15 proc. Palyginti su 2019 m. pabaiga, fondų vienetų buvo įsigiję 4,5 tūkst. dalyvių daugiau.

AB SEB banko ir „Swedbank“, AB, 2020 m. išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo didžiausia.

Pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę rinkoje dominavo dvi bendrovės (žr. 15 pav.). AB SEB banko išplatintų užsienio fondų vienetų vertė sudarė 120,1 mln. Eur, arba 50,97 proc., o „Swedbank“, AB, – 66,14 mln. Eur, arba 28,07 proc. Šioms dviem bendrovėms, turinčioms didelį platinimo tinklą, teko 79,03 proc. visų Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertės. Kitų platintojų užimama rinkos dalis pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę svyravo nuo 0,01 proc. (UAB FMĮ „Orion securities“) iki 11,46 proc. (UAB „Evernord“).

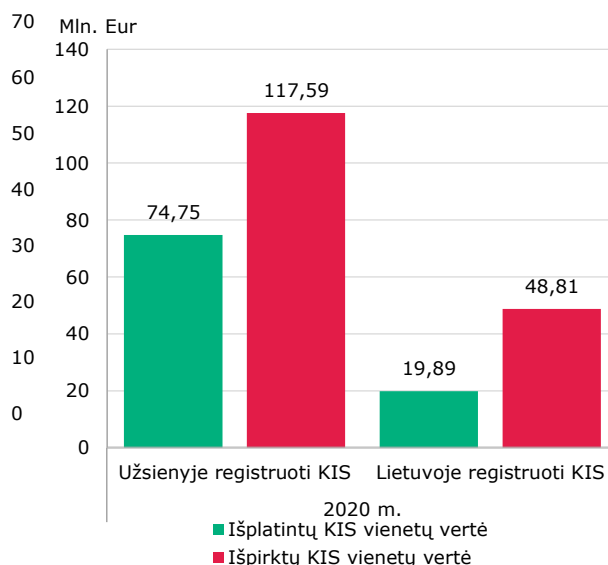
Didžiausias platintojas pagal dalyvių skaičių buvo AB SEB bankas (žr. 16 pav.). Užsienio fonduose, kurių vienetus jis platino, lėšas kaupė 27 tūkst. (50,54 %) investuotojų, „Swedbank“, AB, – 13,35 tūkst. (24,98 %), o Luminor Bank AB – 12,49 tūkst. (23,38 %). Per 2020 m. investuotojų skaičius bendrovėse keitėsi nevienodai. Daugiausia naujų dalyvių įgijo „Swedbank“, AB (3,67 tūkst.), o daugiausia dalyvių neteko Luminor Bank AB (45 vnt.).

13 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

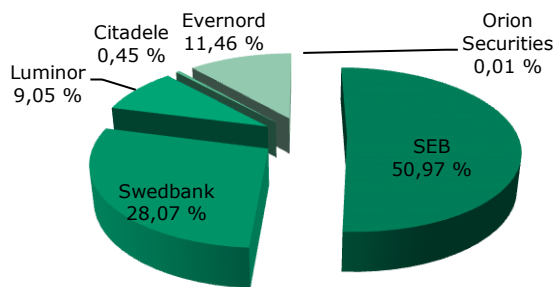
Šaltinis: Lietuvos bankas.

14 pav. KIS vienetų platinimas ir išpirkimas

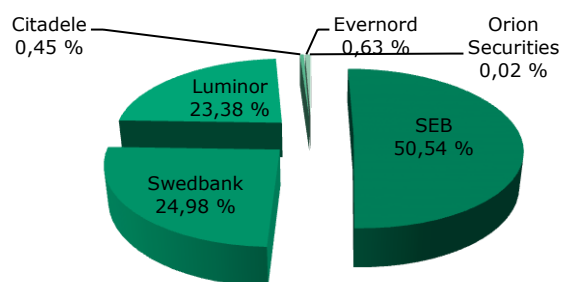
Šaltinis: Lietuvos bankas.

15 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją

Šaltinis: Lietuvos bankas.

16 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją

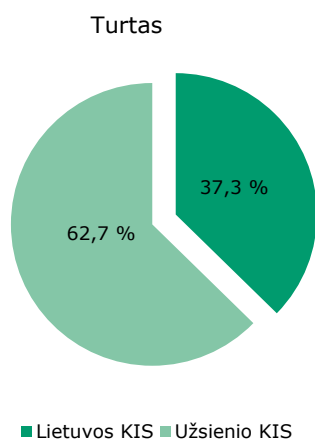
Šaltinis: Lietuvos bankas.

Užsienyje registruoti KIS tebėra populiariausi tarp Lietuvos investuotojų. Bendrovių pateiktais duomenimis, Lietuvoje viešai platinamų KIS⁴ vienetų turtas 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 375,9 mln. Eur, dalyvių skaičius – 58 227. Fondų valdomas turtas per metus sumažėjo 9,27 proc., o dalyvių skaičius padidėjo 6,89 proc. Lietuvoje registruotų KIS turto vertė buvo 95,38 mln. Eur mažesnė nei užsienio KIS vertė.

⁴ Lietuvos KIS turtas ir užsienio KIS turto, išplatinto Lietuvoje, dalis.

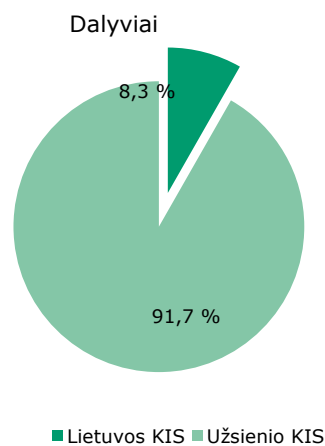
Lietuvoje registruotų KIS turtas sudarė 37,31 proc. visos KIS rinkos turto, o užsienyje registruotų KIS – 62,69 proc. Be to, Lietuvos KIS turėjo 48,62 tūkst. dalyvių mažiau, t. y. 8,25 proc. visos KIS dalyvių rinkos. O užsienio KIS teko 91,75 proc. visos KIS rinkos. Apžvelgus Lietuvoje registruotų KIS vienetų platinimo 2020 m. metinius rezultatus (valdomo turto dydį ir investuotojų skaičių), galima teigti, kad užsienio KIS yra populiariesnis ir dažniau investuotojų pasirenkamas produktas. Į Lietuvoje registruotus ir į Lietuvoje platinamus užsienio KIS vienetus investuoja ir neprofesionalieji, ir profesionalieji investuotojai.

17 pav. KIS turto pasiskirstymas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

18 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA

Per 2020 m. informuotiesiems investuotojams skirtų KIS skaičius padidėjo. 2020 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 29 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 100 IISKIS, kurie veikia pagal Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą: 60 NT, 15 privačiojo kapitalo, 7 mišraus investavimo, 6 rizikos, 5 infrastruktūros, po 3 akcijų ir paskolų bei 1 SVP fondus. Per 2020 m. IISKIS skaičius išaugo 14 vnt., arba 19,05 proc. Iš 19 pav. matyti, kad augimo tendencija tęsiasi nuo 2017 m.

Analizuojant IISKIS valdymo įmonių skaičių, iš 20 pav. matyti, kad per ataskaitinį laikotarpį VĮ skaičius nepakito. Didžiausias VĮ skaičiaus augimas užfiksuotas 2018 m., kai IISKIS valdymo įmonių skaičius padidėjo 10 vnt., arba 67 proc.

Vertinant IISKIS turtą ir dalyvių skaičių⁵, matyti, kad turtas augo, o IISKIS dalyvių skaičius mažėjo. IISKIS turtas sudarė 1 025 mln. Eur (22,63 % daugiau nei 2019 m. pabaigoje), o 2020 m. gruodžio 31 d. dalyvių buvo 1 709 (3,3 % mažiau nei prieš metus).

Spartus rinkos augimas rodo, kad informuotiesiems investuotojams skirti fondai domina investuotojus, ieškančius galimybių padidinti savo turtą ir praplėsti investicijų portfelį.

Pažymėtina, kad pagal Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą įsteigti profesionaliesiems investuotojams skirti investiciniai fondai tęsia veiklą pagal Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, todėl dalis fondų buvo pertvarkyti ir tapo IISKIS.

⁵ Pateikiami neaudituoti IISKIS turto ir dalyvių skaičiaus duomenys.

Informuotaisiais investuotojais šiame įstatyme laikomi:

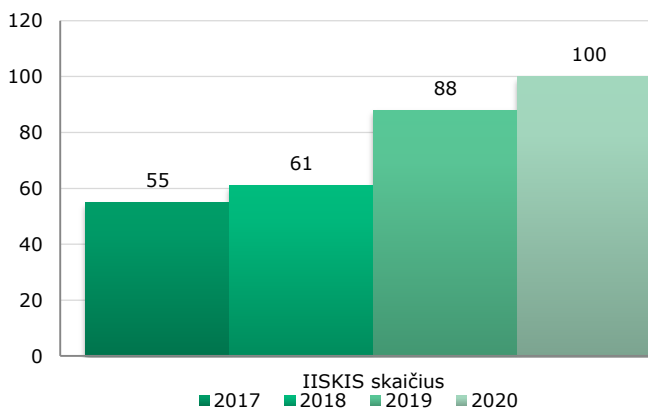
1) profesionalieji investuotojai;

2) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys fiziniai asmenys, kurie yra informuotiesiems investuotojams skirto KIS VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie atitinka bent vieną iš šių reikalavimų: į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta; pagal Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą veikiančią finansų maklerio įmonę, kredito įstaigą, turinti teisę teikti investicines paslaugas, finansų patarėjo įmonę arba pagal Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą veikiančią VĮ (arba analogiškas kitos valstybės narės subjektas) yra įvertinusi to asmens žinias ir patirtį investavimo srityje ir raštu patvirtina, kad toks asmuo gali tinkamai suvokti riziką, susijusią su investicijomis į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS;

3) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys fiziniai asmenys, kurie yra kolektyvinio investavimo subjekto, į kurį investuoja arba įsipareigoja investuoti, valdymo įmonės, investicinės bendrovės-valdytojos ar paties kolektyvinio investavimo subjekto vadovai arba valdymo įmonės, investicinės bendrovės-valdytojos ar paties kolektyvinio investavimo subjekto investicinius sprendimus priimančios darbuotojai (fiziniai asmenys) (tuo atveju, kai yra sudarytas kolegialus investicinius sprendimus dėl turto valdymo priimančias organas, – kiekvienas jį sudarantis asmuo) (toliau – investicinius sprendimus priimančias asmuo);

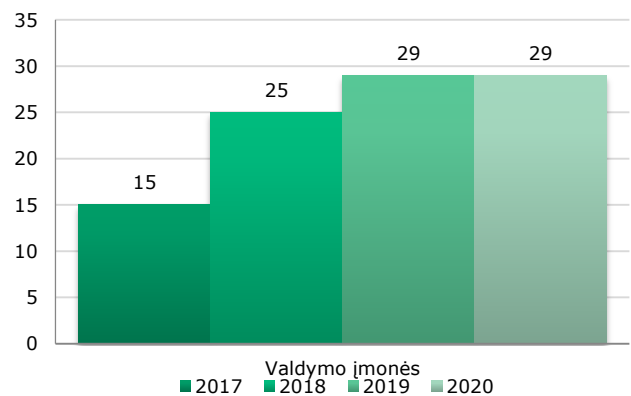
4) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys juridiniai asmenys, kurie VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu yra patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta.

19 pav. IISKIS fondų skaičiaus pokytis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

20 pav. VĮ skaičiaus pokytis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

21 pav. IISKIS turto vertė ir dalyvių skaičius

